

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

Tîmbur Victoria împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova,
intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova

(repararea prejudiciului)

împotriva deciziei din 29 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru,

Dosarul nr. 2ra-462/25

NR. PIGD 2-23114393-01-2ra-13082025

Stabilirea eronată de către instanțele ierarhic inferioare a cuantumului prejudiciului moral, încasat în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru - jud. E. Culinca
Curtea de Apel Centru - jud. A. Panov, D. Corlăteanu, R. Pascari

18 februarie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 4 august 2023, Tîmbur Victoria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată.

2. În motivarea acțiunii s-a menționat că, în perioada 30 septembrie 2016 - 25 octombrie 2022, ilegal a fost subiect al cauzei penale, fiind acuzată de Procuratura Anticorupție de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 47 alin. (2) și (5), art. 324 alin. (4) și art. 284 alin. (1) Cod penal.

3. Evidențiază că, la 30 septembrie 2016 s-a dispus începerea urmăririi penale în cauza penală nr. 2016978170, pe faptul coruperii pasive, infracțiune prevăzută de art. 324 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal.

4. Totodată, la 26 octombrie 2016, Procuratura Anticorupție a început urmărirea penală în cauza penală nr. 2016978218, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 284 alin. (1) din Codul penal.

5. Prin ordonanța din 27 octombrie 2016, s-a dispus conexarea cauzelor penale nr. 2016970573 și nr. 2016978112 într-o procedură unică, cu atribuirea numărului unic 2016970573.

6. Ulterior, la 05 ianuarie 2017 cauza penală nr. 2017978004 a fost disjunsă din cauza penală nr. 2016970573, în privința mai multor persoane și Victoriei Tîmbur, pe faptul comiterii de către aceștia a infracțiunii prevăzute de art. 324 și art. 284 alin. (1) din Codul penal.

7. Notează că, la 30 septembrie 2016, ora 07:20, în cadrul cauzei penale nr. 2016970573, a fost reținută pe termen de 72 ore, fiind efectuată și percheziția corporală, dar și percheziție la serviciu, în domiciliu și în automobil, fiindu-i violate proprietatea și viața personală.

8. Susține că, la 01 octombrie 2016 a fost pusă sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzută de art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal.

9. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 02 octombrie 2016, în privința acesteia s-a aplicat măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 15 zile, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016.

10. Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 11 octombrie 2016, s-a înlocuit arestul preventiv în arest la domiciliu pe un termen de 30 zile.

11. Remarcă faptul că, a fost lipsită ilegal de libertate, fiind izolată de societate, lipsită de condiții umane de trai și de hrană, baie/veceu, comunicații și telecomunicații, fiind plasată ilegal în arest preventiv în condiții inumane și degradante timp de 15 zile și s-a aflat ilegal în arest la domiciliu, fiind lipsită de libertate timp de 60 de zile.

12. Notează că, prin ordonanța din 13 decembrie 2016, a fost pusă sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 47 alin. (2) și (5), art. 324 alin. (4) și art. 284 alin. (1) din Codul penal.

13. După finalizarea urmăririi penale, la 31 ianuarie 2017, cauza penală a fost dedusă judecății.

14. Susține că, pedeapsa pentru infracțiunea prevăzută de art. 47 alin. (2), (5), art. 324 alin. (4) din Codul penal este amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, iar pedeapsa pentru infracțiunea prevăzută de art. 284 alin.(1) din Cod penal este închisoare de la 8 la 15 ani.

15. Evidențiază că, pe parcursul judecării cauzei penale, prin ordonanța procurorului din 27 mai 2022, s-a dispus renunțarea parțială la învinuirea adusă inculpaților, inclusiv Victoriei Tîmbur, în partea ce se referă la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 284 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Iar, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 1-360/2018 din 15 august 2022, Tîmbur Victoria a fost achitată și reabilitată, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 47 alin. (3) și (5) și art. 324 alin. (4) Cod penal, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii.

16. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2022, s-a admis cererea inculpatului Prisacari Igor și a avocatului Gheorghe Malic de retragere a apelului împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 august 2022 și s-a dispus încetarea procedurii de apel. Decizia fiind executorie din data de 25 octombrie 2022.

17. Prin urmare, s-a solicitat constatarea faptului tragerii ilegale la răspundere penală, încasarea sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru aplicarea ilegală a măsurilor preventive sub formă de arest preventiv și arest la domiciliu,

încasarea sumei de 1 000 000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru tragerea ilegală la răspundere penală / acordarea calității procesuale de bănuit / învinuit / inculpat / eliberarea din funcție / deplasarea casa – procuratura – instanța de judecată – casa, precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

18. Prin hotărârea din 27 februarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea, s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul Victoriei Tîmbur, suma de 400 000 lei (patru sute mii lei) cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, procuraturii și ale instanțelor judecătorești și suma de 10 000 lei (zece mii lei) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă, în total suma de 410 000 lei (patru sute zece mii lei), iar în rest pretențiile Victoriei Tîmbur au fost respinse, ca neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

19. La 27 februarie 2024, Tîmbur Victoria a declarat apel (nemotivat) împotriva hotărârii din 27 februarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, iar la 13 iunie 2024 a depus apelul (motivat), solicitând modificarea hotărârii instanței de fond în partea ce vizează cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare în sensul majorării acestuia la suma de 200 000 lei și 1 000 000 lei.

20. La 29 februarie 2024, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel (nemotivat) împotriva hotărârii din 27 februarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, iar la 24 mai 2024 a depus apelul (motivat), solicitând casarea hotărârii atacate și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

21. Prin decizia din 29 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru, s-au respins, din lipsă de temei, cererile de apel declarate de apelanta Victoria Tîmbur, reprezentată de avocatul Denis Terioșchin, și de apelantul Ministerul Justiției al Republicii Moldova, fiind menținută hotărârea din 27 februarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

22. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat următoarele circumstanțe.

23. Prin ordonanța din 30 septembrie 2016, procuror în Procuratura anticorupție, Roman Statnîi, în cauza penală nr. 2016978170, a dispus începerea urmăririi penale, pe faptul coruperii pasive, conform semnelor calificative, caracterizată prin pretinderea de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine și pentru altă persoană, pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar

acesteia, săvârșită prin extorcare, de două sau mai multe persoane, adică infracțiunii, prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal (f. d. 84).

24. Prin ordonanța din 30 septembrie 2016, s-a dispus conexarea cauzelor penale nr. 2016970573 și nr. 2016978170 într-o singură procedură, cu atribuirea cauzei penale numărul 2016970573 (f. d. 85).

25. Prin ordonanța din 26 octombrie 2016, s-a dispus începerea urmăririi penale în cauza penală nr. 2016978218, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 284 alin. (1) din Codul penal (f. d. 86-87).

26. Ulterior, cauza penală nr. 2016978218 a fost conexată la cauza penală nr. 2016970573, cu atribuirea nr. 2016970573, în temeiul ordonanței din 27 octombrie 2016 (f. d. 88-89).

27. În temeiul ordonanței de reținere a persoanei, la 29 septembrie 2016, Victoria Tîmbur a fost reținută (f. d. 100-104).

28. Prin ordonanța din 29 septembrie 2016, în cauza penală nr. 2016970573, a fost dispusă efectuarea percheziției în domiciliul Victoriei Tîmbur (f. d. 91).

29. La 30 septembrie 2016, la domiciliul Victoriei Tîmbur a fost efectuată percheziția, fapt consemnat în procesul-verbal de percheziție din 30 septembrie 2016 (f. d. 92-93).

30. Tot la 30 septembrie 2016, a fost efectuată percheziția în automobilul folosit de Victoria Tîmbur, de model Toyota Auris, în temeiul ordonanței emise de procurorul în Procuratura Anticorupție, Roman Statnîi din 30 septembrie 2016 (f. d. 94-97).

31. La 01 octombrie 2016, Victoria Tîmbur a fost pusă sub învinuire, în baza ordonanței procurorul în Procuratura Anticorupție, Sergiu Moraru (f. d. 98), fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzută de art. 42, art. 324 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal.

32. Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 02 octombrie 2016, în privința Victoriei Tîmbur a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 15 zile (f. d. 105-107).

33. Încheierea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 02 octombrie 2016 a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2016 (f. d. 108-113).

34. Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 11 octombrie 2016, arestul preventiv a fost înlocuit cu arest la domiciliu pe un termen de 30 zile (f. d. 114-116).

35. La data de 25 noiembrie 2016, prin ordinul nr. 1280-p, emis de directorul general al Serviciului Vamal, Vitalie Vrabie, s-a aplicat sancțiunea disciplinară – eliberarea din serviciul în organele vamale colaboratorilor Biroului Vamal Bender,

unui grup de colaboratori, inclusiv Victoriei Tîmbur, pentru încălcarea prevederilor art. 15 lit. d), h), i) și k), art. 46 lit. a) și h) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000, pct. 5 lit. f) din Codul de conduită al colaboratorilor vamali, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 456 din 27 iulie 2009 și fișelor de post (f. d. 126-127).

36. Prin ordonanța din 13 decembrie 2016, Victoria Tîmbur a fost pusă sub învinuire de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 47 alin. (2) și (5), art. 324 alin. (4) și art. 284 alin. (1) din Codul penal (f. d. 117-119).

37. La 13 ianuarie 2017, învinuitei Victoria Tîmbur și apărătorului acesteia i-a fost adus la cunoștință faptul că, urmărirea penală în cauza penală este terminată și despre posibilitatea de a face cunoștință cu materialele cauzei (f. d. 120).

38. Cauza penală de învinuire a inculpaților, inclusiv a Victoriei Tîmbur, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 47 alin. (2), (5), art. 324 alin. (4), art. 284 alin. (1) Cod penal, a fost deferită spre examinare instanței la 30 ianuarie 2017.

39. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 august 2022, s-a achitat Tîmbur Victoria, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 47 alin. (3) și (5) și art. 324 alin. (4) Cod penal al RM, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii. S-a considerat Tîmbur Victoria reabilitată.

40. Totodată, din conținutul sentinței din 15 august 2022 (fila 4 a sentinței) s-a reținut că, prin ordonanța Procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Irina Catan din 27 mai 2022, s-a renunțat la învinuirea adusă inculpaților, inclusiv Victoriei Tîmbur, în partea ce se referă la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 284 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

41. Sentința a devenit definitivă și executorie la 25 octombrie 2022, conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2022 (f. d. 79-80).

42. Instanța de apel a reținut că, fiind constatate circumstanțele de fapt indicate *supra*, instanța de fond a stabilit situația ce impune existența răspunderii Statului pentru atragerea ilegală a persoanei la răspundere penală, fiind întrunite cumulativ condițiile art. 3 și art. 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

43. În final, prin raportare la criteriile legale de apreciere a prejudiciului moral și la principiile compensării echitabile și rezonabile, instanța de apel a apreciat că instanța de fond a stabilit întemeiat quantumul compensației de 400 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar pretențiile în quantum mai mare au fost corect considerate exagerate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

44. La 11 iulie 2025, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 29 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând

casarea integrală a acesteia și hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

45. În motivarea recursului s-a invocat faptul că, instanțele inferioare nu au analizat corect, nici suficient, circumstanțele prezentei spețe, în care nu se dovedește atragerea ilegală la răspundere penală a intimatului, respectiv, nici nu este justificată nici o despăgubire. Ministerul Justiției, prin prisma sarcinii probațiunii, a dovedit lipsa de încălcare a dreptului de a nu fi atras ilegal la răspundere penală, precum și faptul că nu a fost suportat un prejudiciu moral.

46. În susținerea poziției, recurentul a invocat jurisprudența națională și exemple din practica instanțelor, precum și hotărâri CtEDO relevante privind principiile de evaluare a despăgubirilor.

47. În drept, s-au invocat prevederile art. 432 alin. (1) lit. a), e) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

48. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

49. Art. 431 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. (2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. (3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție. (4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

50. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție.”

51. Art. 440 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

52. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

53. Art. 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: e) să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.”

54. Art. 2 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni: *acțiuni ilicite* - acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infrațiuni); (...).”

55. Art. 3 alin. (1) lit. a), c) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice.”

56. Art. 6 lit. a), b) din Legea nr. 1545 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„Dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.”

57. Art. 11 alin. (1)-(3) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„(1) Mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare:

a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă;

b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată;

c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei;

d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată;

e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei;

f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice;

g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate;

h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

(2) Instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală.

(3) În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.”

58. Art. 2007 alin. (1) lit. a) din Codul civil:

„(1) Prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri:

a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea.”

59. Art. 2037 alin. (1)-(3) din Codul civil:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

60. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul declarat de către Ministerul Justiției a fost înaintat în termen. Or, decizia integrală a instanței de apel i-a fost comunicată recurentului prin intermediul poștei electronice la 16 mai 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la 11 iulie 2025, adică în interiorul termenului de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

61. Completul de judecată, examinând recursul declarat de Ministerul Justiției împotriva deciziei instanței de apel, reține că obiectul recursului îl constituie verificarea legalității și proporționalității cuantumului despăgubirii pentru prejudiciul moral stabilit în temeiul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, prin raportare la criteriile legale incidente și la principiul echității.

62. Analiza materialelor cauzei relevă că, instanța de apel a identificat corect cadrul juridic aplicabil și natura drepturilor încălcate, însă nu a respectat pe deplin criteriile legale de cuantificare a prejudiciului moral. Respectiv, se impune

diminuarea sumei acordate, astfel încât aceasta să reflecte în mod echitabil gravitatea prejudiciului suferit.

63. Din actele cauzei rezultă că, Victoriei Tîmbur i-a fost incriminată săvârșirea unei infracțiuni ușoare și deosebit de grave, prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod penal și art. 284 alin. (1) Cod penal. Totodată, durata urmăririi penale și examinării cauzei penale în instanțele de judecată a cuprins: 30 septembrie 2016 – 25 octombrie 2022, care include perioadele în care reclamanta a deținut calitatea de bănuț/învinuit – 30 septembrie 2016 – 29 ianuarie 2017, și perioada în care a avut calitatea de inculpat – 30 ianuarie 2017 – 25 octombrie 2022; durata reținerii – 30 septembrie 2016 – 02 octombrie 2016; durata arestului preventiv – 02 octombrie 2016 – 11 octombrie 2016; care la data de 11 octombrie 2016 a fost înlocuit cu arest la domiciliu pe un termen de 30 de zile, adică până la 14 noiembrie 2016.

64. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 august 2022, s-a achitat Tîmbur Victoria, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 47 alin. (3) și (5) și art. 324 alin. (4) Cod penal al RM, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii. S-a considerat Tîmbur Victoria reabilitată. Totodată, prin ordonanța Procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Irina Catan din 27 mai 2022, s-a renunțat la învinuirea adusă inculpaților, inclusiv Victoriei Tîmbur, în partea ce se referă la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 284 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

65. Aceste circumstanțe au justificat concluzia instanței de apel potrivit căreia Tîmbur Victoria întrunește condițiile legale pentru acordarea despăgubirilor în temeiul Legii nr. 1545/1998, care recunoaște orice temei de reabilitare, inclusiv scoaterea persoanei de sub urmărire penală și devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare, ca bază pentru repararea prejudiciului.

66. Coroborând prevederile legale aplicabile cu circumstanțele de fapt ale cauzei, instanțele inferioare au constatat existența unui prejudiciu moral cauzat reclamantului. Potrivit art. 11 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, mărimea compensației se stabilește în baza criteriilor legale, unul dintre principiile directe fiind echitatea, care presupune acordarea unei despăgubiri juste și rezonabile.

67. Curtea constată că instanța de apel a reținut corect existența prejudiciului moral, însă cuantumul de 400 000 lei stabilit cu acest titlu apare ca fiind excesiv în raport cu gravitatea și natura suferințelor constatate.

68. Completul de judecată reține că, în perioada 30 septembrie 2016 – 25 octombrie 2022, Tîmbur Victoria a avut calitatea de bănuț, învinuit și inculpat în cauza penală, fiind supusă unor măsuri de constrângere, inclusiv reținerii, arestului preventiv și arestului la domiciliu, urmărirea penală și examinarea cauzei în instanța de judecată desfășurându-se pe o durată totală de aproximativ 6 ani și 1 lună.

69. Raportând prevederile legale incidente la particularitățile speței, Completul de judecată reține că, la stabilirea cuantumului despăgubirilor, urmează a fi avute în vedere consecințele sociale suportate de reclamant, precum și durata încălcării drepturilor sale.

70. Completul de judecată constată că, acțiunile organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată, materializate prin punerea sub învinuire și aplicarea măsurilor de constrângere - reținerea, arestul preventiv și arestul la domiciliu, au avut un impact semnificativ asupra vieții sociale a reclamantului, generând suferințe morale și afectându-i demnitatea și onoarea. Deși aceste acțiuni au cauzat un prejudiciu moral, circumstanțele concrete ale cauzei nu justifică în întregime cuantumul despăgubirii stabilite de instanța de apel.

71. Având în vedere faptul că, reclamantul a fost învinuit de comiterea unei infracțiuni ușoare și deosebit de grave, că i-au fost aplicate măsuri preventive sub formă de arest preventiv și arest la domiciliu în perioadele de referință, că urmărirea penală și examinarea cauzei s-a desfășurat pe parcursul a aproximativ 6 ani și 1 lună și că acesta a suportat suferințe morale, dar ținând cont, totodată, de principiile reparării echitabile și rezonabile a prejudiciului, Completul de judecată constată că suma de 400 000 lei acordată cu titlu de prejudiciu moral este una excesivă.

72. Completul de judecată apreciază că, suma de 150 000 lei constituie o compensație rezonabilă, reflectând o evaluare justă a prejudiciului moral, corespunzătoare gravității și naturii suferințelor psihice suportate de reclamant. Acordarea daunelor morale are un caracter exclusiv compensatoriu, și nu punitiv.

73. Prin urmare, decizia instanței de apel urmează a fi modificată prin micșorarea cuantumului despăgubirii morale la suma de 150 000 lei, sumă suficientă pentru a atenua suferințele cauzate reclamantului și care este echitabilă și rezonabilă, în concordanță cu criteriile stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

74. Totodată, cuantumul de 150 000 lei este în concordanță cu practica Curții Supreme de Justiție în cauze similare soluționate în temeiul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 (*decizia nr. [2ra-196/25](#); decizia nr. [2ra-229/25](#); decizia nr. [2ra-519/25](#); decizia nr. [2ra-100/23](#); decizia nr. [2ra-1398/23](#); decizia nr. [2ra-1262/23](#)*).

75. Ținând cont de cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite recursul declarat de Ministerul Justiției, modifică decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea ce ține de cuantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral, diminuând suma de la 400 000 lei la 150 000 lei, iar în rest menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

76. În conformitate cu art. 442, art. 444, 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Ministerul Justiției.

Modifică decizia din 29 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru și hotărârea din 27 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tîmbur Victoria împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată, în partea ce ține de cuantumul sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral, prin diminuarea sumei de la 400 000 (patru sute mii) lei la 150 000 (una sută cincizeci mii) lei.

În rest, menține decizia din 29 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru și hotărârea din 27 februarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Munteanu